VARA TRICERATOPILOR

MICHAEL SWANWICK

Traducere din limba engleză
ANA-VERONICA MIRCEA

MICHAEL SWANWICK a debutat în 1980 şi de atunci s-a impus ca unul dintre cei mai prolifici şi consecvenţi scriitori de proză scurtă SF şi în acelaşi timp ca un romancier de frunte al generaţiei sale. A câştigat premiul Theodore Sturgeon şi premiul acordat de cititorii revistei *Asimov's*. În 1991, romanul *Stations of the Tide* i-a adus premiul Nebula, iar în 1995 a câştigat World Fantasy Award pentru povestirea *Radio Waves*. Între 1999 şi 2003 a câştigat de patru ori premiul Hugo pentru povestirile *The Very Pulse of the Machine, Scherzo with Tyrannosaur, The Dog Said Bow-Wow* şi *Slow Life.* Celelalte cărţi ale lui sunt romanele *În the Drift, Vacuum Flowers, The Iron Dragon's Daughter* (care a fost finalist pentru World Fantasy Award şi premiul Arthur C. Clarke, o recunoaştere rară!), *Jack Faust* şi, recent, *Bones of the Earth* şi *Griffins Egg.* Textele sale scurte au fost colectate în *Gravity's Angels, A Geography of Unknown Lands, Slow Dancing Through Time* (o culegere a textelor scrise în colaborare cu alţi autori), *Moon Dog, Puck Aleshire's Abecedary, Tales of Old Earth, Cigar-Box Faust and Other Miniatures* şi *Michael Swanwick's Field Guide to the Mesozoic Megafauna.* A publicat de asemenea culegerea de eseuri *The Post-modern Archipelago* şi un interviu de dimensiunile unei cărţi, *Being Gardner Dozois.* Cea mai recentă carte a sa este culegerea *The*

Periodic Table of SF. **A publicat în *Antologiile Dozois* numerele 2, 3, 4, 6, 7, 10 şi 13 – 21. Swanwick locuieşte în Philadelphia cu soţia sa, Marianne Porter. Are un site web la adresa www. michaelswanwick.com.**

O reafirmare sfâşietoare şi lirică a ideii că, uneori, contează mai mult cum îţi petreci timpul decât cât de mult timp ai de petrecut...

***

Priviţi prin tremurul valurilor de căldură ridicate din asfalt de soarele verii, dinozaurii păreau, cu toţii, şovăielnici. Erau vreo treizeci, o turmă mică, alcătuită, după toate aparenţele, din *triceratopi.*

Traversau şoseaua – nu mă întrebaţi pe mine de ce – aşa că am încetinit, apoi am oprit camioneta şi am aşteptat.

Am aşteptat şi am privit.

Erau nişte creaturi interesante, surprinzător de graţioase, ţinând cont de trupurile lor masive. Traversau uitându-se cu atenţie unde puneau pasul, fără să privească nici în dreapta, nici în stânga. Eram deja cât se putea de sigur că îi identificasem corect – aveau cele trei coarne pe frunte. În copilărie, fusesem posesorul unor reproduceri din plastic.

— De ce ne-am oprit? a întrebat vecina mea de apartament, Gretta, care stătea în cabină, lângă mine, cu ochii închişi.

— Dinozauri pe şosea, am răspuns eu. Ea a deschis ochii.

— Nemernicii, a spus. Pe urmă, înainte de a o putea opri, s-a întins şi a claxonat. De trei ori. Zgomotos.

Triceratopii au încremenit locului, toţi ca unul, şi şi-au întors brusc capetele către camionetă.

Am râs, ţinându-mă, practic, cu mâinile de burtă.

— Fir-ar să fie, ce-i atât de nostim? a vrut ea să ştie.

Dar n-am fost în stare decât să arăt cu degetul şi am scuturat neajutorat din cap, cu lacrimile de râs prelingându-mi-se pe obraji.

Erau crestele de piele de deasupra cefei. Dincolo de limitele prostului-gust. Tot atât de strălucitoare ca un afiş de circ, cu spirale roşii şi crestături galbene şi romburi de un portocaliu-intens – prea multe forme şi culori ca să le poţi clasifica, şi complet diferite de la unul la altul. Arătau ca nişte jucării chinezeşti. Ca nişte fluturi cu anvergura aripilor de aproape doi metri! Ca Las Vegas-ul privit prin ochii unui drogat! Şi, pe urmă, sub acele ornamente strălucitoare de carnaval, cele mai stupide feţe imaginabile, clipind cu expresia uimită a unei vaci cu creierii făcuţi praştie. Oh, erau caraghioşi, e adevărat, dar, dacă nu-ţi dădeai seama de asta la prima privire, n-o mai făceai niciodată.

Gretta îşi ieşise de-a binelea din sărite. S-a dat jos din cabină şi a trântit portiera. La auzul zgomotului, vreo doi *triceratopi* s-au scăpat pe ei

de emoţie şi tot grupul a tresărit, speriat, făcând câte un pas sau doi. Pe urmă au început să se îngrămădească unii într-alţii aşteptând să vadă ce urma să se mai întâmple.

Gretta s-a urcat în grabă înapoi, în cabină.

— Ce-au de gând ticăloşii ăştia? a întrebat, enervată.

Părea să dea vina pe mine pentru comportamentul lor. Dar n-ar fi putut spune una ca asta, ţinând cont că se afla în camioneta mea şi că BMW-ul ei era încă în garaj, în South Burlington.

— Sunt curioşi, am zis. Nu trebuie decât să stai liniştită. Nu te mişca şi nu mai face nici un zgomot şi, după o vreme, or să-şi piardă interesul şi or să plece.

— De unde ştii? Ai mai văzut aşa ceva până acum?

— Nu, am recunoscut. Dar, în tinereţe, acum vreo treizeci, patruzeci de ani, am lucrat la o fermă de vaci de lapte şi comportamentul pare să fie similar.

De fapt, *triceratopii* se plictisiseră deja şi reîncepeau să se pună în mişcare când un Hyundai vechi şi uzat a frânat brusc alături de noi, pentru ca să coboare un tânăr costeliv, cu o tunsoare atât de urâtă cum nu mai văzusem de mult. Creaturile s-au hotărât să rămână locului şi să privească.

Tânărul s-a apropiat în fugă, fluturându-şi braţele. Am scos capul pe geam.

— *Ce s-a întâmplat, fiule?*

Era destul de întors pe dos.

— A avut loc un accident – adică un *incident.* La Institut.

Vorbea despre Institutul de Fizică Avangardistă, aflat în apropiere. Era finanţat de guvern şi afiliat Universităţii din Vermont, într-un mod pe care n-am reuşit niciodată să-l înţeleg pe deplin.

— Stabilizatorii barierelor au căzut şi câmpul mezonic s-a inversat şi s-a vectorizat. Coeficienţii de congruenţă au început să tindă către infinit şi… Şi-a recăpătat controlul. Nu trebuie să vedeţi *nimic* din toate astea.

— Atunci, chestiile alea sunt ale voastre? am întrebat. Înseamnă că ar trebui să ştii. Sunt *triceratopi,* nu-i aşa?

— *Triceratopi horridus,* a spus el, zăpăcit.

M-am simţit iraţional de mulţumit de mine însumi.

— În ceea mai mare parte. S-ar putea să mai fie şi vreo două alte specii de *triceratopi* amestecaţi printre ei. În privinţa asta, seamănă cu raţele. Nu se sinchisesc în compania cui care se află.

Gretta şi-a ridicat braţul şi s-a uitat cu subînţeles la ceasul de la încheietura mâinii. Era un ceas scump, ca, de altfel, tot ce îi aparţinea. Lucra la o companie din Essex Junction, specializată în efectuarea analizelor de sistem în folosul firmelor care intenţionau să-şi reducă personalul. Slujba ei consta în a afla cu precizie ce anume făcea fiecare angajat, pentru a-i spune apoi directorului executiv cine putea fi concediat fără probleme.

— Pierd bani, a bodogănit ea.

Nu i-am dat atenţie.

— Ascultaţi-mă, a zis puştiul. Trebuie să păstraţi tăcerea în privinţa asta. Nu ne putem permite să dăm nimic la iveală. Totul trebuie să rămână secret.

— Secret?

De partea cealaltă a turmei, trei maşini fuseseră nevoite să se oprească. Pasagerii lor stăteau în mijlocul drumului, cu gura căscată. În spatele nostru stătea un Ford Taurus, al cărui şofer şi-a lăsat geamul în jos ca să vadă mai bine.

— Aveţi de gând să păstraţi secretul unei turme de dinozauri? Trebuie să fie zeci de creaturi din astea.

— Sute, a ripostat el, deznădăjduit. Migrau. Turma s-a răzleţit după ce a trecut de bariere. Aici e numai o parte.

— Atunci nu văd cum o să păstraţi secretul. Adică, uită-te la ei. Sunt, practic, de mărimea unor tancuri. Oamenii n-au cum să nu-i vadă.

— Dumnezeule, Dumnezeule!

În partea cealaltă, cineva avea un aparat de fotografiat şi făcea poze. Nu i-am atras atenţia tânărului.

În timpul ce discutam, Gretta devenea tot mai nerăbdătoare.

— Nu-mi mai pot permite să pierd timpul, a zis, coborând din camionetă. Am treabă.

— Păi, Gretta, şi eu am.

Ea a pufnit, în bătaie de joc.

— Să demontezi toalete şi să izolezi pereţi. Eu am pierdut deja cât câştigi tu într-o săptămână.

A întins mâna către tânăr.

— Dă-mi cheile maşinii tale.

Uluit, puştiul s-a supus. Gretta a coborât de lângă mine, s-a urcat în Hyundai şi l-a întors.

— O să trimit pe cineva să ţi-o aducă înapoi, la Institut, ceva mai târziu, în cursul zilei de astăzi.

Pe urmă a demarat în căutarea unui drum care să ocolească turma.

Ar fi trebuit să aştepte, pentru că animalele s-au hotărât să plece după un minut şi, cât ai clipi, dispăruseră. Totuşi, aveau să fie destul de uşor de găsit. În urma lor, totul era călcat în picioare.

Puştiul s-a scuturat, parcă ieşind din transă.

— Hei, a zis el. Mi-a luat *maşina.*

— Urcă-te în cabină, l-am invitat eu. E un bar în susul drumului. Cred că ar trebui să bei ceva.

Mi-a spus că se numea Everett McCoughlan şi şi-a încleştat degetele în jurul paharului, de parcă ar fi căzut de pe faţa pământului dacă i-ar fi dat drumul. A fost nevoie de două whisky-uri ca să scot de la el întreaga istorie. Pe urmă am rămas tăcut multă vreme. Nu mă deranjează să recunosc că ceea ce îmi povestise mă făcea să mă simt puţin cam ciudat.

— Cât timp? am întrebat, în cele din urmă.

— Zece săptămâni, sau poate trei luni, maximum. Nu mai mult.

Am sorbit îndelung din paharul meu cu apă minerală. (N-am fost niciodată cine ştie ce băutor. În plus, era destul de devreme.) Pe urmă i-am spus lui Everett că aveam să mă întorc imediat.

M-am dus la camionetă şi mi-am scos

celularul din torpedou. Am sunat mai întâi acasă. Delia plecase deja la magazinul cu articole pentru nunţi şi acolo nu le place când primeşte telefoane personale în timpul serviciului, aşa că i-am lăsat un mesaj, spunându-i că o iubeam. Pe urmă am format numărul de la librăria Muntele Verde. Încă nu deschiseseră, dar Randy vine devreme şi a răspuns când mi-a auzit vocea pe robot. L-am întrebat dacă avea ceva despre *triceratopi.* M-a rugat să aştept o clipă şi pe urmă a zis că da, avea un exemplar din *Dinozaurii cu coarne* de Peter Dodson. I-am spus că intenţionam să-l cumpăr cu următoarea ocazie când ajungeam în oraş.

Pe urmă m-am întors în bar. Everett tocmai îşi comandase un al treilea whisky, dar i l-am smuls din mână.

— Ai băut destul, am zis. Du-te acasă şi trage un pui de somn. Sau poate e bine să-ţi faci de lucru prin grădină.

— N-am maşină, mi-a atras el atenţia.

— Unde stai? Te duc eu.

— Oricum, ar trebui să fiu la lucru. Nu m-am învoit. Şi sunt încă în perioada de probă.

— Ce importanţă mai are asta acum? l-am întrebat.

Everett locuia într-un apartament în Winooski, la Woolen Mill, aşa că îmi închipui că Institutul îi plătea un salariu frumos. Fie că ăsta era adevărul, fie că nu prea-l ducea capul când era vorba să-şi cheltuiască banii. După ce l-am lăsat acolo, am sunat doi antreprenori şi m-am înţeles cu ei să preia activităţile pe care le contractasem deja. Pe urmă am telefonat la *Free Press,* ca să

renunţ la reclama pe care mi-o publicau periodic, şi mi-am anunţat toţi clienţii că aveam probleme legate de programare şi că eram nevoit să subcontractez lucrările pe care mi le încredinţaseră. Numai bătrâna doamnă Bremmer mi-a dat ceva de furcă în privinţa asta, dar până şi ea a fost de acord când i-am spus că, indiferent ce s-ar fi întâmplat, nu aveam cum să mă ocup de baia ei cu jacuzzi înainte de sfârşitul lunii iulie.

În cele din urmă, m-am dus la bancă şi am reuşit să-mi ipotechez pentru a doua oară casa.

Am avut nevoie de ceva timp ca să-l conving pe Art Letourneau că vorbeam serios. Făceam afaceri cu el de multă vreme şi ştia ce părere aveam despre împrumuturi. Pe lângă asta, am fost destul de evaziv în ceea ce privea destinaţia banilor. Suspecta, pe jumătate, că treceam printr-o criză târzie a vârstei mijlocii. Dar actul era pe numele meu şi valoarea proprietăţilor imobiliare era în creştere pe plan local, aşa că, în cele din urmă, tranzacţia s-a încheiat.

În drum spre casă, m-am oprit la un magazin de bijuterii şi la o florărie.

Delia a făcut ochii mari când a zărit florile, dar şi i-a îngustat când a observat dimensiunile pietrei inelului. Expresia feţei nu era cea la care mă aşteptasem.

— Ai încurcat-o dacă nu e o veste bună, a spus.

Aşa că m-am aşezat la masa din bucătărie şi i-am istorisit totul.

După ce am terminat, a păstrat multă vreme tăcerea, întocmai cum făcusem eu însumi. Pe

urmă a întrebat:

— Cât timp avem la dispoziţie?

— Trei luni, dacă suntem norocoşi. În orice caz, zece săptămâni, după cum zicea Everett.

— Îl crezi?

— Părea foarte sigur de el.

Dacă există un singur lucru la care mă pricep, atunci e vorba de aprecierea caracterului unui om, iar Delia ştia asta. Când s-a mutat Gretta în hambarul recondiţionat de alături, am spus de la bun început că urma să fie o vecină dificilă. Şi asta s-a întâmplat înainte de a sufoca iarba de pe proprietatea ei sub trei straturi de protecţie, diferit colorate, de frunze uscate şi de paie, şi de a se plânge apoi de faptul că îmi ţineam camioneta parcată pe alee, în văzul tuturor.

Delia a căzut serios pe gânduri câteva minute, încruntându-se ca de fiecare dată când se concentrează, apoi a zâmbit. Era un zâmbet firav, dar totuşi un zâmbet.

— Ei, mi-am dorit întotdeauna să ne putem permite un concediu clasa-ntâi.

M-am bucurat să aud asta, pentru că aşa îmi închipuisem că aveau să meargă lucrurile. Şi am fost şi mai fericit când şi-a azvârlit braţele în lături şi a strigat, încântată:

— O să merg la Disneyworld!

— La naiba, am spus. Avem destui bani ca să le luăm pe toate la rând: Disneyworld, Disneyland *şi* Eurodisney. Cred că e unul şi în Japonia.

Aici am râs amândoi şi, pe urmă, ea m-a tras de pe scaun şi ne-am pomenit dansând prin întreaga bucătărie şi dându-i roată, ceva cam

speriaţi, încă, în sinea noastră, dar simţindu-ne, mai presus de toate, tot atât de nechibzuiţi şi de fericiţi ca nişte copii.

Aveam de gând să dormim până târziu în dimineaţa următoare, însă vechile obiceiuri nu dispar cu una, cu două şi, oricum, Delia simţea că era datoare să le dea patronilor magazinului cu articole pentru nunţi un preaviz de o săptămână. Aşa că, după plecarea ei, am ieşit afară ca să văd dacă puteam descoperi încotro o luaseră *triceratopii.*

Asta ca să-l găsesc pe Everett pe marginea şoselei, făcând autostopul.

Am oprit.

— Nu puteai să rogi pe cineva de la Institut să-ţi aducă maşina acasă? am întrebat, după ce am pornit-o din nou la drum.

— N-a mai ajuns acolo, a spus el, posomorât. Femeia care a fost ieri cu dumneata a băgat-o într-un şanţ. A lăsat ambreiajul fără carcasă şi a strâmbat caroseria. A spus că n-ar fi avut accidentul ăsta dacă dinozaurii mei n-ar fi întors-o pe dos. Pe urmă mi-a închis telefonul. Abia m-am angajat. N-am destui bani ca să-mi cumpăr o maşină nouă.

— Închiriază una, am spus. Foloseşte-ţi cartea de credit şi plăteşti suma minimă în următoarele două sau trei luni.

— Nu m-am gândit la asta. Ne-am continuat o vreme drumul în tăcere, apoi l-am întrebat:

— Cum a reuşit să dea de tine? Gretta plecase înainte ca el să-şi spună numele.

— A sunat la Institut şi a întrebat de tipul cu

păr urât. I-au dat numărul meu de telefon de acasă.

În parcarea Institutului de Fizică Avangardistă se intra pe baza unui card, aşa că l-am lăsat pe Everett pe marginea trotuarului.

— Iţi mulţumesc fiindcă n-ai spus nimănui, a zis el, în timp ce cobora. Despre… ştii dumneata.

— Mi s-a părut mai înţelept să n-o fac. A dat să se îndepărteze, apoi s-a oprit pe neaşteptate.

— *Părul meu arată într-adevăr chiar atât de rău?* m-a întrebat.

— Nu e vorba de ceva care să nu poată fi rezolvat de un frizer, am răspuns.

Mersesem până la Institut pe autostradă. La întoarcere, am luat-o pe drumuri lăturalnice, printre ferme. Când am ajuns în locul în care văzusem *triceratopii,* am crezut, pentru o clipă, că avusese loc un accident, atât de multe vehicule erau pe marginea drumului. Dar s-a dovedit că erau mai ales gură-cască şi echipaje de televiziune. Aşadar, după toate aparenţele, turma nu ajunsese prea departe. Camerele de luat vederi se înşirau în susul şi în josul drumului şi în faţa lor stăteau o mulţime de femei frumoase, cu microfoane fără fir.

Am oprit ca să arunc o privire. Un *triceratop* venise chiar aproape de gard şi cotrobăia prin nişte bălării înalte. Nu părea să se teamă de oameni, probabil din cauză că, pe vremea lui, nu existau mamifere cu mult mai mari decât bursucii. M-am apropiat şi l-am bătut pe spate, care era musculos, rugos şi cald. Căldura mi-a mers la inimă. Făcea ca experienţa să pară reală.

O reporteră a venit spre mine, urmată îndeaproape de cameramanul ei.

— E limpede că păreţi fericit, a spus.

— Păi, mi-am dorit întotdeauna să-ntâlnesc un dinozaur în carne şi oase.

M-am întors către ea, dar am rămas cu o mână pe creasta pieloasă a creaturii.

— Merită să-i vezi, ascultaţi-mă pe mine. Proşti ca noaptea, dar au o grămadă de alte părţi amuzante la care să te uiţi.

Mi-a pus câteva întrebări, iar eu i-am răspuns cât de bine am putut. Pe urmă, după ce a încheiat filmarea, a scos un carneţel, mi-a notat numele şi m-a întrebat cu ce mă ocupam. I-am spus că eram antreprenor, dar lucrasem la o fermă de vaci cu lapte. Asta a părut să fie pe placul ei.

Am mai căscat gura o vreme, apoi m-am urcat în maşină şi m-am dus la Burlington să-mi iau cartea. Librăria nu se deschisese încă, dar Randy m-a lăsat să intru când am bătut.

— Ticălosule, mi-a spus, după ce a încuiat uşa în urma mea. Ai idee cu câţi bani puteam să vând cartea asta? A venit un străin – cuvânt prin care am înţeles că se referea la cineva din statul New York sau chiar din New Hampshire – care mi-a oferit două sute de dolari pentru ea. Şi aş fi obţinut mai mult dacă aş fi avut pentru ce mă tocmi!

— Îţi rămân îndatorat, am spus şi i-am plătit cu bancnote. El a făcut un rest de respingere, dar a păstrat restul. Încă nu te-ai dus să-i vezi?

— Ţi-ai pierdut minţile? Mii de oameni vin în statul nostru ca să se uite la chestiile astea. Acolo

o să fie un adevărat balamuc.

— Mi s-a părut că era ceva mai multă lume pe drum. Dar n-a fost chiar aşa de rău.

— E încă devreme. Aşteaptă şi-o să vezi.

Randy a avut dreptate. Până seara, străzile s-au aglomerat atât de tare, încât Delia a ajuns acasă cu o oră mai târziu. Când a intrat, clătinându-se pe picioare, aveam o cratiţă în cuptor şi cartea era deschisă pe masa din bucătărie.

— Masculii au coarne mai lungi şi mai ridicate, în timp ce ale femelelor sunt mai scurte şi îndreptate mai degrabă înainte, i-am spus. Masculii sunt, totodată, mai mari decât femelele, dar ele sunt mai numeroase, sunt două la unul.

M-am lăsat pe spătarul scaunului cu un zâmbet.

— Două la unul. Încearcă să-ţi imaginezi. Delia m-a înghiontit.

— Dă-mi să văd şi eu creatura aia.

I-am întins cartea. Într-un fel, mi-am adus aminte de vremurile când eram proaspăt căsătoriţi şi obişnuiam să ieşim din casă şi să ne uităm la păsări, înainte de a avea atâtea pe cap. Pe urmă a sunat Martha, prietena Deliei, şi ne-a spus să schimbăm repede postul, să dăm pe Channel 3. Am făcut-o şi acolo am dat peste mine, spunând „proşti ca noaptea”.

— Vasăzică, acum ai o fermă de vaci? a întrebat Delia, după încheierea secvenţei.

— Nu i-am spus asta. Ea a încurcat lucrurile.

Apoi am răsfirat pliantele: Paris, Dubai, Roma, Australia, Rio de Janeiro, Marrakesh. Chiar

şi Disneyworld. Le-am luat în mână pe toate cele care păreau interesante.

— Alege, putem pleca chiar mâine.

Delia a părut stânjenită.

— Ce e? am întrebat.

— Ştii că iunie e perioada cea mai aglomerată. Toate miresele alea tinere. Francesca m-a implorat să rămân până la sfârşitul lunii.

— Dar…

— Nu mai e chiar atât de mult până atunci, a zis ea.

Pentru vreo câteva zile a fost ca şi cum Woodstock, Super Bowl[1] şi World Series[2] s-ar fi desfăşurat în acelaşi timp – autostrăzile erau supraaglomerate şi îţi riscai viaţa dacă voiai să ajungi cu adevărat undeva. Pe urmă guvernatorul a chemat Garda Naţională, care a înconjurat districtul Chittenden, aşa că trebuia să-ţi arăţi legitimaţia ca să intri sau să ieşi. Între timp, *triceratopii* s-au împărţit în grupuri mici. Pe lângă asta, câţiva dintre ei, o duzină sau două, au fost capturaţi şi transportaţi în afara statului, pe la grădinile zoologice, unde era mai simplu să fie văzuţi. Şi lucrurile au reintrat aproape în normal.

În sâmbăta următoare, când a apărut Everett, într-o maşină veche, o rablă stâlcită, eu îmi vopseam bordura casei.

— Îmi place noua ta tunsoare, i-am spus. Arată bine. Ai venit să vezi trikii?

— Trikii?

---

1 Campionatul ligii naţionale de fotbal profesionist (n. tr.).

2 Campionatul ligii naţionale de baseball profesionist (n. tr.).

— Aşa li se spune dinozaurilor tăi. *Triceratopi* e prea lung ca să intre în uz. Avem o colonie de opt sau nouă, care cutreieră prin cartier.

În spatele casei era o pădure şi dincolo de ea, o mică mlaştină. Le plăcea să pască de-a lungul lizierei şi să se tăvălească în noroi.

— Nu, of… Am venit să aflu numele femeii cu care erai. Cea care mi-a luat maşina.

— Vorbeşti despre Gretta Houck?

— Cred că da. M-am gândit mai bine şi cred că, de fapt, ea ar trebui să plătească reparaţiile. Adică, ce e corect e corect.

— Am văzut că nu ţi-a plăcut ideea leasing-ului.

— Mi s-a părut că nu e cinstit. Maşina asta e ieftină. Dar nu e prea bună. Una dintre portiere nu stă închisă decât dacă e înţepenită cu un umeraş de haine.

Delia a ieşit din casă aducând coşul de picnic şi le-am făcut cunoştinţă.

— Ev o caută pe Gretta, am spus.

— Păi, nici că puteai să-ţi alegi un moment mai bun, a zis Delia. Tocmai voiam să mergem să vedem trikii, împreună cu ea. Poţi să ni te alături.

— Oh, nu pot…

— Nu sta pe gânduri. Avem o grămadă de mâncare. Apoi, către mine: Mă duc s-o aduc pe Gretta până termini aici.

Aşa se face că ne-am pomenit, cu toţii, umblând pe cărarea îngustă ce străbătea pădurea şi apoi pe pajiştea de deasupra râpei care cobora spre ferma familiei Tyler. Trikii dormeau acolo, pe câmp. Stricaseră destul de rău recolta. Dar statul

compensa pagubele, aşa că alde Tyler nu păreau să se sinchisească. Asta mă făcea să mă întreb dacă guvernatorul aflase ceea ce ştiam noi. Dacă vorbise cu tipii de la Institut.

Am întins pătura, iar Delia a scos sendvişuri cu carne, ouă cu maioneză, limonada, toate gustările care se servesc de obicei. Adusesem două binocluri, pe care le-am înmânat oaspeţilor noştri. Până atunci, Gretta fusese destul de posacă, ceea ce m-a făcut să mă întreb ce metode folosise Delia ca s-o silească să vină cu noi. Dar în clipa aceea a exclamat:

— Oh, uitaţi-vă! Au pui!

Erau trei făpturi mici, lungi numai de vreo doi metri. Două dintre ele se băteau, în joacă, lovindu-se cu capul şi căzând iarăşi şi iarăşi una peste cealaltă. Cea de-a treia se mulţumea să stea la soare, clipind. Toate erau tot atât de drăgălaşe ca nişte drăcuşori, cu cioturile minuscule care le ţineau loc de coarne şi cu ochii lor imenşi.

Ceilalţi triki hoinăreau prin preajmă, smulgând şi mâncând tufişuri şi ce se mai nimerea. Cu excepţia unuia, care stătea lângă pui, enorm, morocănos şi protector.

— Aia e mama? a întrebat Gretta.

— E un mascul, a spus Everett. Poţi să-ţi dai seama după coarne.

S-a lansat într-o explicaţie pe care n-am ascultat-o, pentru că citisem cartea.

— Presupun că vrei numărul de telefon al companiei mele de asigurări, a bombănit Gretta, pe drumul de întoarcere.

— Cred că da, a zis Everett.

Au dispărut în interiorul casei pentru vreo douăzeci de minute, apoi Everett s-a urcat în rabla lui şi a plecat.

— Credeam că scopul acestui picnic era ca noi doi să ne hotărâm, în sfârşit, unde mergem în concediu, i-am spus Deliei, după aceea.

Nici măcar nu luase cu ea ghidurile de călătorie pe care i le cumpărasem.

— Cred că cei doi se plac.

— Asta a fost toată tărăşenia? Ştii, ai mai făcut tu nişte prostii la vremea ta…

— Care-s alea? a ripostat Delia, indignată. Când am făcut eu ceva care să nu fi dovedit că sunt înţelepciunea întruchipată?

— Păi… te-ai măritat cu mine.

— A, asta. M-a îmbrăţişat. Asta n-a fost decât excepţia care confirmă regula.

Şi aşa, cu una, cu alta, vara trecea. Delia se străduia să momească *triceratopii* tot mai aproape de casă, cu varză, cu mănunchiuri de ţelină şi alte verdeţuri. Varza era preferata lor. Apăreau în faptul serii, cu mersul lor stângaci, sperând să găsească varză, dar fiind gata să accepte aproape orice altceva.

Ne-au stricat iarba din curte, dar ce importanţă mai avea asta? Delia a fost cam supărată când au intrat în grădina ei, dar mi-am petrecut o zi împrejmuindu-i-o cu un gard zdravăn, iar ea s-a apucat de replantat. A amestecat baliga trikilor cu apă, preparând un îngrăşământ lichid care a avut un efect revigorant asupra plantelor. Trandafirii au înflorit aşa cum n-o mai făcuseră niciodată şi, în luna august, vrejurile de roşii s-au

înălţat în mod spectaculos.

I-am pomenit despre asta lui Dave Jenkins, de la magazinul casa-şi-grădina, şi el a părut să cadă pe gânduri.

— Cred că există o piaţă pentru aşa ceva, a zis. O să cumpăr bălegar de-al lor, oricât de mult poţi să cari până aici.

— Îmi pare rău, i-am răspuns, sunt în concediu.

Totuşi, n-am reuşit s-o fac pe Delia să aleagă o destinaţie. Dar nici n-am încetat să mă străduiesc; într-o seară, îi povesteam despre hotelul Atlantis din insula Paradisului, când ea a spus, pe neaşteptate:

— Ei, vino să vezi asta.

Mi-am întrerupt lectura despre înotul alături de delfini şi despre ruinele contrafăcute ale oraşului scufundat şi am venit lângă ea, în pragul uşii. Maşina lui Everett – cea nouă, plătită din asigurarea Grettei – era parcată în faţa casei ei. Înăuntru nu era aprinsă decât o lumină, cea din bucătărie. Dar şi aia s-a stins.

Mi-am închipuit că cei doi îşi rezolvau neînţelegerile.

Totuşi, o oră mai târziu, am auzit nişte uşi trântindu-se şi scârţâitul roţilor maşinii lui Everett, care demara în trombă. Pe urmă cineva a bătut în rama plasei de ţânţari de la uşa noastră. Era Gretta. Delia a poftit-o înăuntru şi ea a izbucnit în plâns, ceea ce m-a uluit. N-aş fi crezut că Everett era un astfel de tip.

Am făcut o cafea în timp ce Delia a condus-o către unul dintre scaunele din bucătărie, i-a dat

nişte şerveţele şi a liniştit-o suficient ca să ne poată povesti de ce îl dăduse pe Everett afară din casă. Se părea că nu era vorba de nimic din ceea ce făcuse, ci de un lucru pe care îl spusese.

— Ştii ce mi-a povestit? a suspinat ea.

— Cred că da, a răspuns Delia.

— Despre buclele…

— …temporale. Da, draga mea. Gretta părea şocată.

— Şi voi? De ce nu mi-aţi spus? De ce n-aţi spus nimănui?

— M-am gândit la asta, am zis eu. Numai că, pe urmă, m-am întrebat cum ar reacţiona oamenii dacă ar şti că faptele lor nu mai au nici o importanţă. Cei mai mulţi s-ar purta suficient de decent. Dar aş zice că ar fi câţiva care ar face lucruri foarte rele. Nu vreau să fiu responsabil pentru aşa ceva.

Ea a păstrat o vreme tăcerea.

— Mai explicaţi-mi o dată cum e cu buclele temporale, a spus, în cele din urmă. Ev a încercat, dar am fost prea întoarsă pe dos ca să-l ascult.

— Ei, nici eu nu sunt foarte sigur c-am înţeles. Dar, după cum zicea el, au de gând să rezolve problema întorcându-se în timp, în momentul dinaintea rupturii, şi împiedicând-o, în primul rând, să se producă. Când se întâmplă asta, tot ceea ce s-a petrecut între clipa aceea şi cea în care se întorc ca să aplice plasturele se desparte de linia principală a timpului. E, pur şi simplu, ca un soi de separare şi totul se topeşte în neant – nu s-a întâmplat niciodată, n-o să se întâmple niciodată.

— Şi ce se alege de noi?

— Ne întoarcem exact acolo unde eram când a avut loc accidentul. Tot timpul ăsta n-are nici o influenţă asupra noastră.

— Dar ne pierdem amintirile.

— Cum ai putea să ţii minte ceva care nu s-a întâmplat niciodată?

— Aşadar, eu şi Ev…

— Nu, draga mea, a zis Delia, cu blândeţe.

— Cât timp mai avem?

— Cu puţin noroc, ne rămâne tot restul verii, a răspuns Delia. Întrebarea e cum vrem să ni-l petrecem.

— Ce importanţă are? a spus Gretta, cu amărăciune. Dacă ştim că totul o să se sfârşească?

— Până la urmă, orice ajunge la un sfârşit. Dar, dacă te gândeşti bine, ceea ce facem între timp contează, nu-i aşa?

Conversaţia a mai continuat o vreme. Dar asta a fost esenţa ei. În cele din urmă, Gretta şi-a scos telefonul mobil şi l-a sunat pe Everett. Am observat că avea numărul lui în memoria aparatului.

— Mişcă-ţi fundul încoace, a spus, cu cea mai seacă voce a ei, şi a închis brusc, fără să aştepte răspunsul.

N-a mai scos nici un cuvânt înainte ca maşina lui Everett să se oprească în faţa casei ei. Atunci a ieşit şi l-a privit în ochi. El şi-a pus mâinile în şolduri. Ea s-a agăţat de el şi l-a sărutat. Pe urmă l-a luat de mână şi l-a condus înapoi, în casă.

Nu s-au mai obosit să aprindă luminile.

Am mai rămas câteva clipe cu ochii la casa

cufundată în tăcere. Pe urmă mi-am dat seama că Delia nu mai era lângă mine, aşa că am plecat s-o caut.

Stătea afară, pe veranda din spate.

— Uite, a şoptit.

Era lună plină şi, în lumina ei, am zărit *triceratopii* care se instalau să doarmă în curtea noastră din spate. În cele din urmă, Delia reuşise să-i momească. Sub razele lunii, pielea lor era argintie; puteai să le desluşeşti modelele de pe creste. Trikii adulţi formaseră un fel de cerc în jurul celor mici. Şi-au închis ochii rând pe rând şi au adormit.

Nu ştiu dacă mă credeţi sau nu, dar masculul cel mare sforăia.

Am simţit, dintr-odată, că nu ne mai rămăsese prea mult timp. Aveam să ne trezim într-o bună dimineaţă, cât de curând, şi avea să fie sfârşitul primăverii şi totul avea să fie exact aşa cum fusese înainte de venirea dinozaurilor.

— N-am mai reuşit să ajungem nici la Paris, nici la Londra, nici la Roma, nici la Marrakesh, am spus, cu tristeţe. Şi nici măcar la Disneyworld.

Delia mi-a înconjurat talia cu braţul fără să-şi ia ochii de la trikii adormiţi.

— De ce eşti atât de obsedat de plimbarea asta prin alte locuri? m-a întrebat. Ne-am simţit foarte bine aici, nu-i aşa?

— Nu voiam decât să te fac fericită.

— Oh, idiotule. Ai făcut-o cu zeci de ani în urmă.

Aşa că am stat acolo, în vara târzie a vieţilor noastre. Acolo, pe tărâmul nimănui, viaţa noastră

obişnuită ne trimisese într-un concediu, care era acum pe sfârşite. Un pesimist ar fi spus că nu făceam altceva decât să aşteptăm ca totul să cadă în uitare. Dar Delia nu vedea lucrurile în felul ăsta. Viaţa e stranie. Uneori e grea, iar alteori e destul de dureroasă ca să-ţi frângă inima. Însă alteori e caraghioasă şi superbă. Te umple de uimire şi de încântare, ca un *triceratop* dormind sub razele de lună.